

Thjom

Gerard Ouweneel

Bij aankomst in Nederland was kleinzoon Thjom ruim drie maanden oud. Samen met zijn ouders kwam hij logeren in Maasdam, daarmee het voortkabbelende bestaan van oma en opa heftig beïnvloedend. Maar dit terzijde. De uitvoerige commentaren bij zijn verrichtingen tijdens familiebijeenkomsten hoorde hij minzaam aan. Over 'van wie Thjom wat had' raakten de dames niet uitgepraat. Bij zo'n onderwerp schiet ik als gesprekspartner volledig tekort, zodat ik volsta met houdingloos toeluisteren. Bij het ophalen van memoires hoe het allemaal ging dertig jaar geleden, toen onze kinderen in het babystadium verkeerden, liet het geheugen mij vaak in de steek. 'Geen wonder' reageerde Els indien zich opnieuw een afgrond pijnlijk openbaarde: 'Je had het toen veel te druk met je werk en met de vogels...!' Ik meende er goed aan te doen het weerwoord te beperken tot 'Anne en Hajo konden altijd mee het veld in...!'

Is het niet de wens van menig vogelaar dat zijn nageslacht in de voetsporen treedt? Hoe te bereiken dat je nazaten ten minste zo veel van de natuur en van vogels genieten als jijzelf? Destijds vroeg ik raad aan Tom Lebret. 'Oppassen dat je ze niet steeds met hun neus op vogels drukt; dat je ze niet als het ware dwingt,' legde deze uit. En met een peinzend 'Ik denk soms dat bij Erik dat wel gebeurd is,' ging Tom over op een ander onderwerp. Veel later verzekerde Erik Lebret mij geen trauma te hebben overgehouden aan zijn vaders ornithologische lessen. Soms gaat de volgende generatie als vanzelfsprekend door. Klassiek voorbeeld zijn de Marra's, tweelingbroers. Bij hun vader lag de verrekijker letterlijk tot zijn laatste dag

binnen handbereik. En dan Arie Ouwkerk op Terschelling. Verblijft daar wederom een fijne vogelsoort, dan heeft Arie er stellig mee te maken. Heeft vader Cees dat voorzien, toen hij destijds zoonlief het vogelaarspad op dirigeerde? Adolescenten hanteren in de omgang met hun ouders vaak standaard het conflictmodel. Daarom vormt het samen met junior het veld ingaan, voor senior geenszins een garantie voor een paar uur ontspannen vogels kijken. Toen ik onlangs Gert met zoonlief Bart meemaakte, werd dat weer duidelijk. Maar dat was in de Pantanal, in Brazilië, waar alle kritische commentaren die junior wist te bedenken, bij voorbaat werden gesmoord door de horden vogels.

Dit alles woude door het hoofd toen Thjom zijn intrede deed. De in de woonkamer boven de box bungelende houtjetouwte Ooievaar en de aan een raamstijl bevestigde dito Grote Bonte Specht bewezen nuttige diensten. Beide komen uit de tot de nok met vogelaars-hebbedingetjes gevulde shop in Stenása, op Óland. Thjoms grootste belangstelling ging echter uit naar de miniatuur van de vliegende Pels Visuil, door zijn moeder Anne meegebracht uit Zambia. Een instinctieve binding met zijn geboorteland? Ik putte moed uit die belangstelling. Kort na zijn intocht stond vast dat vogels aan gene zijde van de glazen pui Thjom ook niet ontgingen. De bazig door de tuin hippende merelman viel de première ten deel, daarna het paartje Turkse Tortels en als derde de Eksters. Dit trio is anno 2004 bijna representatief voor tuinen in de urbaniserende Hoeksche Waard. Opa vond het de goede kant uitgaan en putte moed uit Thjoms belangstelling voor het

spektakel van het roepende en jagende gezin Boomvalken boven Maasdam, begin augustus. Vroeger dan in vorige jaren ging het vogelvoer de tuin in, zoals te doen gebruikelijk zodanig verpakt dat de vogels recreatief gedrag ten beste moeten geven om het spul te bemachtigen. Vanachter de pui, in een houding à la de sculpturen van Vigeland in Oslo, attendeerde ik Thjom besmuikt op Kool-, Pimpel- en Staartmezen. Met hun discoachtige buitelingen was succes verzekerd. Minder uitbundig gedroeg zich het gezelschap Ringmussen, dat dankzij de steekpenningen van royaal uitgestort zaad, zich reeds medio-oktober in de tuin vervoegde. Ik was blij met ze, een platte-landsoort die toch weer een winter bijtekent in Maasdam... Zullen er rond 2035 nog Ringmussen zijn in dit dorp? Dertig jaar geleden was de Huiszwaluw de karakteristieke dorpssoort. Toen loonde het dat Els en ik poogden zoon Hajo te bewegen een hap eten te nemen op ieder moment dat een Huiszwaluw langskwam. Dat waren er zoveel dat Hajo dreigde bedolven te raken onder het voedsel, gelijk Charlie Chaplin in diens film Modern Times. Tot dusver is niet gebleken dat Hajo aan deze pedagogische trouvaille

een huiszwaluwtrauma overhield. Huiszwaluwen zijn nu vertrokken uit Maasdam. Welke vogels zullen Thjom over dertig jaar ten deel vallen? In de Hoeksche Waard, in Nederland en buiten de grenzen? Oók dat houdt bezig. Met zijn ouders ging Thjom terug naar het continent waar hij was geboren, ditmaal naar Swaziland. Sindsdien verdient de telecommunicatiebranche schatten aan ons, maar dit terzijde. Vast onderdeel van de telecontacten vormen Thjoms ornithologische vorderingen. 'Opa a-e-oen' betekent vooralsnog niet dat hij zijn opa een oen vindt, want dat komt later pas. Neen, dan meldt hij buiten een Parelhoen te hebben gehoord. 'Opa-boeboe' betekent een Southern Boubou in de tuin en 'kingisher' de Brown-hooded Kingfisher. Het rijtje wordt steeds langer, hetgeen voornoemde branche stellig leuk vindt. Het verdragende gebler van de Hadadaïbissen stond als eerste op Thjoms repertoire, maar de dagelijks hoog overkomende Wahlbergs Arend is nog niet gemeld. Naast het dagelijkse DVN-rapport – van het DeltaVogelNetwerk – vind ik een paar maal per week het verslag van het SwaziVogelNetwerk – de SVN dus – leuk meegenomen.